

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-08-04

Diarienummer N161-0849/21

Handläggare

Anna Lifjorden, Britt Färdig-Lindahl, Emelie Ringström,
Lovisa Wennerström

Telefon: 031-365 00 00 (växel)

E-post:

lovisa.wennerstrom@funktionsstod.goteborg.se

Svar på remiss om Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2021-2026

Förslag till beslut

1. Nämnden för funktionsstöd tillstyrker Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2021-2026.
2. Nämnden för funktionsstöd översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Nämnden för funktionsstöd har fått förslag till Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program på remiss från kommunstyrelsen. Sista svarsdatum är den 10 september 2021.

Det övergripande målet för programmet är att Göteborg är en trygg och säker stad där vi tar ansvar och bidrar till ökad trygghet och minskad brottslighet. Programmet innebär en kraftsamling, där alla bidrar utifrån sina möjligheter och förutsättningar för att skapa ett tryggare och säkrare Göteborg. Förvaltningen anser att programmet är bra och konstruktivt och tillstyrker förslaget. Förvaltningen lämnar synpunkter och förslag i den remissmall som stadsledningskontoret har bifogat remissutskicket (tjänsteutlåtandets bilaga 1). I huvudsak handlar förvaltningens synpunkter om hur målgruppsperspektivet för personer med funktionsnedsättningar kan förstärkas inom ramen för mål och strategier i det föreslagna programmet, vilket också efterfrågas i remissen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Eftersom det handlar om ett program finns inga konkreta insatser beskrivna. Det är därför svårt att bedöma ekonomiska konsekvenser. Programmet visar dock på en ambitionshöjning i form av både ökad likvärdighet och skarpare strategier. Denna ambitionshöjning kräver sannolikt en större förutsägbarhet och långsiktighet i de ekonomiska resurserna än tidigare.

Om programmets mål uppfylls bedöms detta kunna få positiva effekter både för staden, invånarna och näringsidkare eftersom otrygghet och brottslighet medför kostnader på olika sätt.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på Göteborgs Stads trygghets-
skapande och brottsförebyggande program utifrån den ekologiska dimensionen.

Bedömning ur social dimension

Förslaget till trygghetsskapande och brottsförebyggande program utgår från Agenda 2030
och Göteborgs Stads långsiktiga arbete och program för en jämlik stad. Detta arbete
fokuserar på de livsvillkor människor lever under, bland annat en likvärdig uppväxt,
utbildning, arbete, en god försörjning, ett bra boende, en god livsmiljö samt delaktighet
och inflytande i samhällsutvecklingen och i sina liv. Generella välfärdsinsatser som
exempelvis utbildning, arbetsmarknad och boende är exempel på förutsättningar för
trygghet och har ofta positiva brottsförebyggande effekter. Det är både en fråga om
ekonomisk trygghet och förutsättningar för människor att på lika villkor välja väg i livets
olika skeden.

Fördelningen av livsvillkoren har betydelse för hur jämlikt och sammanhållet ett samhälle
är. Bristande social sammanhållning och låg mellanmänsklig tillit kan leda till känslan av
otrygghet. Ett polariserat och ojämnt samhälle utgör i förlängningen en grogrund för
otrygghet och brottslighet. Arbetet inom målområdena i programmet för jämlik stad
ligger i linje med social prevention, exempelvis tidigt föräldrastöd, deltagande i förskola,
en välfungerande skolgång och utbildning. Om människor till följd av dessa insatser får
en grundläggande trygghet och förutsättningar att leva ett gott liv minskar risken att de
hamnar i brottslighet.

Remitterat förslag till Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande
program 2021-2026 har också starka kopplingar till Göteborgs Stads program för full
delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021-2026. Särskilt arbetet med
rättighetsområde nummer fyra, *Rätten till ett tryggt liv*, är viktig i relation till det
föreslagna trygghetsskapande och brottsförebyggande programmet.

Brottsutsattheten bland personer med funktionsnedsättning är ett område som kräver
särskild uppmärksamhet och kunskapsuppbyggnad även inom ramen för stadens arbete
med ökad trygghet och minskad brottslighet. Kortfattat kan sägas om brottsutsatthet bland
personer med funktionsnedsättning:

- Unga kvinnor riskerar att bli utnyttjade.
- Våld mot kvinnor riktas ofta mot funktionsnedsättningen.
- Äldre kvinnor har en hög risk att bli utsatta.
- Män som utsätts för våld är ofta bekanta med förövaren.¹

Det område som hittills är mest uppmärksammat i forskning är det sexualiserade våldet
som kvinnor med fysiska, psykiska eller kognitiva funktionsnedsättningar blir utsatta för.²

Det finns olika faktorer som kan öka risken att utsättas för brott. Några exempel är
ensamhet, isolering, svag ekonomi och bristande möjligheter till inflytande. Forskning

---

¹Andersson, Karin (2015). *Våldsamt osynligt: en bok om brottsutsatthet och funktionsnedsättning*. 3. uppl.
Stockholm: Brottsofferjouren [<https://www.yourvismawebsite.com/brottsofferjouernas-riksforbu/shop/product/valdsamt-osynligt?tm=bocker>], sid. 53

² Ibid. sid. 50

har visat på tre faktorer som har särskild betydelse för att bli utsatt för våldsbrott; beroende, osynlighet och sårbarhet. På olika sätt kan brott mot personer med funktionsnedsättning ske i det fördolda och detta har olika förklaringar. Ibland uppfattar inte personer själva att de blir utsatta för ett brott. Personer kan också ha ett motstånd emot att vilja se sig själva som brottsoffer. En annan faktor som bidrar till att brott kan förbli dolda är om brottsliga handlingar inte definieras som brott utan i stället benämns som ”missförhållanden” eller ”brister” i verksamheten. Sårbarhet kan också yttra sig genom att personer med utvecklingsstörning i olika sammanhang kan riskera att bli lurade, på grund av en osäker uppfattning om vad som är rätt och fel.³

Ökad trygghet och minskad brottslighet skulle troligtvis inverka positivt på stadens invånare i stort. En effektiv och lyckad implementering av programmet kan därför förväntas leda till flera positiva effekter inom den sociala dimensionen, exempelvis på aspekter som hälsa, tillit och social sammanhållning.

Samverkan

Information ges i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 18 augusti 2021.

Bilagor

1. Remissmall ifylld med svar om Göteborgs stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program
2. Förslag till Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program

---

³ Ibid. sid 53-57

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat stadsledningskontorets förslag till trygghetsskapande och brottsförebyggande program till nämnden för funktionsstöd. Sista svarsdatum är den 10 september 2021.

Remissen avser hur berörda parter ser på:

- de problem som programmet adresserar samt om målen tydliggör riktningen för stadens gemensamma insatser.
- strategiernas genomförbarhet och relevans utifrån de behov och de utmaningar staden gemensamt står inför
- om strategierna bedöms leda till måloppfyllelse.
- Hur målgruppsperspektivet kan förstärkas inom ramen för mål och strategier i programmet.

Beskrivning av ärendet

Kommunstyrelsen beslutade den 11 december 2019 att ge stadsledningskontoret, tillsammans med social resursnämnd, i uppdrag att ta fram ett nytt program för det trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbetet i staden. Samtidigt beslutades att förlänga gällande program tills ett nytt beslutats. De 21 mars beslutade kommunstyrelsen att skicka stadsledningskontorets förslag till trygghetsskapande och brottsförebyggande program på remiss till nämnden för funktionsstöd och flera nämnder, kommunala bolag samt ytterligare remissinstanser.

Det övergripande målet för det nya programmet är att Göteborg är en trygg och säker stad där vi tar ansvar och bidrar till ökad trygghet och minskad brottslighet. Förslaget programmet innebär därmed en kraftsamling, där alla bidrar utifrån sina möjligheter och förutsättningar för att skapa ett tryggare och säkrare Göteborg.

Det övergripande målet är i sin tur nedbrutet till två huvudområden; det första tar sikte på de viktigaste faktorerna i *arbetsprocessen* som krävs för att staden ska kunna bedriva ett effektivt trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete, det andra området fokuserar på *arbetets inriktning* och att minska otryggheten till följd av rädslan att utsättas för brott, minska risken för brott i specifika miljöer/situationer samt minska motivationen att begå brott.

Nämnden för funktionsstöd har tilldelats ett utpekat *ansvar* kopplat till två strategier i programmet (5:2 och 5:3). Socialnämnderna står som ansvariga för samtliga av strategierna och dessutom *särskilt ansvariga* för ungefär hälften av strategierna. Särskilt ansvarig innebär ett samordningsansvar, att initiera det gemensamma arbetet med berörda nämnder och styrelser, att samordna uppföljning samt att identifiera om det krävs ytterligare styrning och i så fall i vilken form.

Stadsledningskontoret kommer att följa upp programmet vid två tillfällen under giltighetstiden, en första deluppföljning ska genomföras 2023.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen anser att Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2021-2026 är bra och konstruktivt och tillstyrker därför förslaget.

Förvaltningen lämnar synpunkter i den remissmall som stadsledningskontoret har bifogat remissutskicket, se tjänsteutlåtandets bilaga 1. I huvudsak handlar förvaltningens synpunkter om hur målgruppsperspektivet för personer med funktionsnedsättningar kan förstärkas inom ramen för mål och strategier i det föreslagna programmet, vilket också efterfrågas i remissen.

Camilla Blomqvist

Linda Wenthe

Förvaltningsdirektör

Kvalitet och utveckling